

Amirkabir Journal of Mechanical Engineering

Amirkabir J. Mech. Eng., 53(4) (2021) 523-526 DOI: 10.22060/mej.2020.17380.6586

Identification and damage detection of beam-like structure using vibration signals based on simulated model, real healthy state and deep convolutional neural network

Z. Mousavia¹, M. M. Ettefagh^{1*}, M. H. Sadeghi¹, S. N. Razavi²

¹Faculty of Mechanical Engineering, University of Tabriz, Tabriz, Iran ²Faculty of Electrical and Computer Engineering, University of Tabriz, Tabriz, Iran

ABSTRACT: Condition monitoring of mechanical systems, such as structures and rotating machines is always a major challenge. This paper is presented a new method for damage detection of real mechanical

systems in presence of the uncertainties such as modeling errors, measurement errors, varying loading

conditions, and environmental noises based on a simulated model and real healthy state. In this method,

data of a real healthy system is used to updating the parameters of the simulated model. Some parts of the signals that are not related to the nature of the system are removed using the complete ensemble empirical mode decomposition method. A deep convolutional network is designed to learn damage-

sensitive features from raw frequency data of simulated model and real healthy state. Raw frequency

data is extracted from vibration signals using the power spectral density method. In order to train the

proposed deep network, raw frequency data of the simulated model and real healthy state are used. Then,

raw frequency data of the real model are used to test the proposed deep network. The proposed method

is validated using an experimental beam structure. The results show that using the proposed algorithm for identification and damage detection of the beam-like structure has more accuracy with respect to the

Review History:

Received: May, 12, 2019 Revised: Feb. 10, 2020 Accepted: May, 03, 2020 Available Online: May, 25, 2020

Keywords:

Condition monitoring Beam-like structure Vibration signal Deep neural network.

1-Introduction

other comparative methods.

Mechanical systems are widely used in the industrial sector and are key and important equipment. Condition monitoring of these systems is always a major challenge and can extend their lifespan. The vibrational signals extracted from mechanical systems contain useful information, and by examining the physical characteristics of these signals, damages can be detected in different parts of them. The forces applied to mechanical systems are subjected to many changes; therefore, data acquisitioning from mechanical systems under different loads is difficult and expensive. Also, in mechanical systems, the extraction of damage data is not really cost-effective, and generally only data on a healthy state is available; so, using artificial damage data based on simulated model instead of real ones is a feasible approach to addressing the problem [1].

Feature extraction plays a crucial role in the damage detection of mechanical systems. Traditional feature extraction methods are not well capable of extracting damage-sensitive features [2]. In recent years, the use of deep neural networks to extract the effective features has attracted the attention of many researchers [3]. Deep neural networks have been widely and successfully used for image and signal processing in the time and frequency domain [2, 4-5].

In this paper, a new method for damage detection of mechanical systems is presented. The first purpose of this paper is to present a method for damage detection of mechanical systems in presence of the uncertainties such as modeling errors, measurement errors, varying loading conditions and environmental noises. The second purpose of this paper is to design a deep convolutional neural network in order to learn the damage-sensitive features from raw

frequency data of the simulated model and real healthy state despite the various uncertainties. The third aim of this paper is to train the proposed deep network based on frequency data of the simulated model under simple loading condition and real healthy state, and then to evaluate the deep network with frequency data of real model under complex loading condition (for more realistic assumptions). In the proposed method, the simulated model parameters are updated based on the real model data. Some parts of the vibration signals that are not related to the nature of the system have been removed using the Complete Ensemble Empirical Mode Decomposition (CEEMD) method. Frequency data are obtained from the vibration signals using the Power Spectral Density (PSD) method. To evaluate the proposed method, a beam-like structure in a laboratory environment has been used as a case study.

2- Methodology

In this section, at first the Finite Element (FE) and experimental models of the beam structure is explained. Then, the proposed algorithm for damage detection of the beam structure is expressed.

*Corresponding author's email: ettefagh@tabrizu.ac.ir.

Copyrights for this article are retained by the author(s) with publishing rights granted to Amirkabir University Press. The content of this article is subject to the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-NC 4.0) License. For more information, please visit https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.

Fig. 1. The FE beam model.

Fig. 2. The experimental setup of the beam-like structure.

2-1-FE model

Considering the small deformations and linear behavior of the system, a FE model of the simply supported Euler– Bernoulli beam structure is created. The vibration equation of the beam can be written as follows [6-8]:

 $M_b \ddot{Z} + C_b \dot{Z} + K_b Z = F(t)$

where Z, \dot{Z} and \ddot{Z} are the displacement, velocity and acceleration vectors of the beam structure and M_b , K_b and C_b displays the mass, stiffness and damping matrices of the whole structure, respectively. To solve the Eq. (1), the ode45 method is used in MATLAB software. The FE beam model is shown in Fig. 1.

The FE beam model is excited only from one point at node No. 8 with random excitation which is generated with white Gaussian noise.

2-2- Experimental model

Fig. 2 shows the experimental setup of the beam structure. Two shakers I and II are connected to the structure at nodes No. 5 and No. 8 to excite the structure. The uncorrelated forces used for excitation are white Gaussian noise. Two accelerometers I and II are mounted along the beam at nodes No. 6 and No. 7 for extracting the dynamic responses of the structure.

2-3- The proposed algorithm

In this section, the main procedure of the proposed algorithm based on deep learning is listed as follows (see Fig. 3):

(a)Extracting the dynamic responses corresponding to different states of experimental and FE models.

(b) Data preprocessing.

(c)Removing some of the signal parts using the CEEMD method [9] and reconstructing the signals using the proper Intrinsic Mode Functions (IMFs).

- (d) Generating raw frequency data from dynamic responses using PSD method.
- (e)Dividing the data into three parts, namely training data based on FE model and experimental healthy state, validation data and testing data based on the experimental model.
- (f)Designing a deep convolutional neural network in order to learn the damage-sensitive features from raw frequency data of the FE model and experimental healthy state.
- (g) Investigating the performance of the proposed deep network to damage detection of experimental structure.

3- Results and Discussion

In this section, the damage detection of the beam structure under complex loading conditions with two random excitations using the proposed algorithm is checked after evaluating the accuracy of the FE model. In order to evaluate the accuracy of the FE model, the natural frequencies of the healthy structure are obtained and compared with each other using different methods [10] (see Table 1).

After ensuring that the FE model is accurate, the frequency data of the reconstructed signals of the FE model under a random excitation and the experimental healthy state is used as the training data of the proposed deep network to extracting the damage-sensitive features. Then, the frequency data of the reconstructed signals of the experimental model under two random excitations is used to evaluating the proposed deep network. The confusion matrix of the proposed algorithm is shown in Table 2. A network [11] with two hidden layers is used to compare the results of the proposed algorithm. Table 3 presents the accuracy of the proposed algorithm compared to the other methods. The results show that the proposed method is able to detect the damages of the real structure with more accuracy with respect to the other comparative methods.

Fig. 3. The block diagram of the proposed algorithm.

Table 1. Comparison of the obtained natural frequencies for the healthy structure using different methods.

	Natu	ral Frequenc	Error (%)			
Mode No.	Analytical	Experiment Model	^{al} FE Model	Experimental Model	FE Model	FE compared with Experimental
	Solution	PSD	PSD	PSD - Analytical	PSD – Analytical	PSD-PSD
1	35.81	38	38	6.11	6.11	0.0
2	143.26	136	140	5.06	2.27	2.9
3	322.34	344	324	6.71	0.51	5.8
4	473.06	472	472	0.2	0.2	0.0
5	895.41	880	880	1.7	1.7	0.0

Table 2. Classes and lumped become non-italic.

Considered States	Classes	Class 1	Class 2	Class 3	Class 4	Class 5	Accuracy%
Healthy	Class 1	106	0	0	0	0	100
Damaged (Added lumped mass with severity 0.1 kg in element 3)	Class 2	0	106	0	0	0	100
Damaged (Added lumped mass with severity 0.2 kg in element 3)	Class 3	0	0	105	0	0	99.06
Damaged (Added lumped mass with severity 0.1 kg in element 8)	Class 4	0	0	0	106	0	100
Damaged (Added lumped mass with severity 0.2 kg in element 8)	Class 5	0	0	0	5	101	95.28

Methods	Feature learning from raw data	Accuracy%
Perceptron Network	Frequency data of vibration signals	75.85 ± 2.2
Perceptron Network	Frequency data of reconstructed vibration signals	81.70 ± 2.5
Proposed Network	Frequency data of vibration signals	94.53 ± 4.1
Proposed Network	Frequency data of reconstructed vibration signals	98.87±5.3

 Table. 3. The accuracy of the proposed algorithm compared to the comparative methods.

4- Conclusions

This paper is proposed a new method for damage detection of mechanical systems in the presence of different uncertainties based on the FE model, real healthy state, and deep neural network. The FE model parameters are updated on the basis of a real healthy state. Some parts of the signals which are not related to the nature of the system are removed using the CEEMD method. To train the proposed deep network, only the frequency data of the FE model and the real healthy state are used. After that, the frequency data of the real model are used to evaluate the proposed network. Frequency data is extracted from vibration signals using PSD method. Two major interferences affect the proposed network, namely the wide kernel in the first convolution layer and the small kernels in the remaining convolutional layers. A beam structure in the laboratory environment is used to evaluate the proposed method. The results show that the proposed network is able to detect the damages of the real structure using the FE model data and the real healthy state.

References

- [1] Y. Chen, G. Peng, C. Xie, W. Zhang, C. Li, S. Liu, ACDIN: Bridging the gap between artificial and real bearing damages for bearing fault diagnosis, Neurocomputing, 294 (2018) 61-71.
- [2] L. Jing, M. Zhao, P. Li, X. Xu, A convolutional neural network based feature learning and fault diagnosis method for the condition monitoring of gearbox, Measurement, 111 (2017) 1-10.[3]
- [3] H. Adeli, X. Jiang, Intelligent infrastructure: neural networks, wavelets, and chaos theory for intelligent transportation systems and smart structures, CRC press, 2008.

- [4] R. Zhao, R. Yan, Z. Chen, K. Mao, P. Wang, R.X. Gao, Deep learning and its applications to machine health monitoring, Mechanical Systems and Signal Processing, 115 (2019) 213-237.[5]F. Jia, Y. Lei, J. Lin, X. Zhou, N. Lu, Deep neural networks: A promising tool for fault characteristic mining and intelligent diagnosis of rotating machinery with massive data, Mechanical Systems and Signal Processing, 72 (2016) 303-315.
- [5] JW. Weaver Jr, P.R. Johnston, Structural dynamics by finite elements, Prentice-Hall Englewood Cliffs (NJ), 1987.
- [6] I. Chowdhury, S.P. Dasgupta, Computation of Rayleigh damping coefficients for large systems, The Electronic Journal of Geotechnical Engineering, 8(0) (2003) 1-11.
- [7] S. Wu, S. Law, Vehicle axle load identification on bridge deck with irregular road surface profile, Engineering Structures, 33(2) (2011) 591-601.
- [8] M.E. Torres, M.A. Colominas, G. Schlotthauer, P. Flandrin, A complete ensemble empirical mode decomposition with adaptive noise, in: 2011 IEEE international conference on acoustics, speech and signal processing (ICASSP), IEEE, 2011, pp. 4144-4147.
- [9] S.S. Rao, F.F. YAP, Upper Saddle River: Mechanical vibrations, in, Prentice Hall, 2011.
- [10] M. Hagan, H. Demuth, M. Beale, O. De Jesús, Neural network design vol. 20: Pws Pub, in, Boston, 1996.
- [11] W. Zhang, C. Li, G. Peng, Y. Chen, Z. Zhang, A deep convolutional neural network with new training methods for bearing fault diagnosis under noisy environment and different working load, Mechanical Systems and Signal Processing, 100 (2018) 439-453.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

Z. Mousavia, M.M. Ettefagh, M.H. Sadeghi, S.N. Razavi, Identification and damage detection of beam-like structure using vibration signals based on simulated model, real healthy state and deep convolutional neural network, Amirkabir J. Mech. Eng., 53(4) (2021) 523-526.

DOI: 10.22060/mej.2020.17380.6586

نشريه مهندسي مكانيك اميركبير

نشریه مهندسی مکانیک امیرکبیر، دوره ۵۳ شماره ۴، سال ۱۴۰۰، صفحات ۲۱۹۳ تا ۲۲۱۶ DOI: 10.22060/mej.2020.17380.6586

شناسایی و عیبیابی سازه تیریشکل با استفاده از سیگنالهای ارتعاشی بر پایه مدل شبیهسازیشده، حالت سالم واقعی و شبکه عصبی کانولوشنال عمیق

زهره موسوى'، مير محمد اتفاق '*، مرتضى همايون صادقى' ، سيد ناصر رضوى ً

۱ - دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران ۲- دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

تاریخچه داوری: دریافت: ۱۳۹۸/۰۸/۲۲ بازنگری: ۱۳۹۸/۱۱/۲۱ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۲/۱۴ ارائه آنلاین: ۱۳۹۹/۰۳/۰۵

> کلمات کلیدی: پایش وضعیت سازه تیریشکل سیگنال ارتعاشی شبکه عصبی عمیق

خلاصه: پایش وضعیت سیستمهای مکانیکی اعم از سازهها، ماشینهای دوار همواره یکی از چالشهای مهم محسوب میشود. در این مقاله روش جدیدی برای شناسایی و عیبیابی سازه تیری شکل در حضور عدم قطعیتهایی مانند خطاهای مدل سازی، خطاهای اندازه گیری، تغییرات بار گذاری و نویزهای محیطی بر پایه مدل شبیه سازی شده و حالت سالم واقعی ارائه شده است. در این روش، دادههای سیستم سالم واقعی برای به روزر سانی پارامترهای مدل شبیه سازی شده استفاده شده است. برخی از بخشهای سیگنال که مربوط به ذات سیستم نیستند با استفاده از روش تجزیه مود تجربی دسته ای کامل، حذف شده اند. یک شبکه عصبی کانولوشنال عمیق، به منظور یادگیری ویژگیهای حساس به عیب از داده خام فرکانسی مدل شبیه سازی شده و حالت سالم واقعی طراحی شده است. دادههای خام فرکانسی با استفاده از روش چگالی ملیفی توان از سیگنالهای ارتعاشی استخراج شده اند. به منظور آموزش شبکه عمیق پیشنهادی از دادههای خام فرکانسی مدل شبیه سازی شده و حالت سالم واقعی طراحی شده است. دادههای خام فرکانسی با استفاده از روش چگالی معیق پیشنهادی استفاده و حالت سالم واقعی استفاده آن دادههای خام فرکانسی مدل واقعی برای ارزیابی شبکه عمیق پیشنهادی استفاده می شود. روش پیشنهادی با استفاده از ماز مه فرکانسی مدل واقعی برای ارزیابی شبکه عمیق پیشنهادی استفاده می شود. روش پیشنهادی با استفاده از سازه تیری شکل آزمایشگاهی ارزیابی شده است. نتایج به سایر روش های مقایرهای از الگوریتم پیشنهادی با استفاده از سازه تیری شکل آزمایشگاهی ارزیابی شده است. با استه ای به سایر روش های مرای ای برای ای برای ای بای به است. بای به سایر روش های مقایسه ای دارد.

۱– مقدمه

سیستمهای مکانیکی بهطور گسترده در صنعت به کار گرفته شدهاند و ازجمله تجهیزات کلیدی و مهم به شمار می آیند. سیگنالهای ارتعاشی گرفته شده از این سیستمها حاوی اطلاعات مفیدی بوده و با بررسی ویژگیهای فیزیکی این سیگنالها، میتوان به وجود عیب در بخشهای مختلف آنها پی برد. پایش وضعیت سیستمهای مکانیکی، روندی است که با تشخیص به موقع عیب در قسمتهای مختلف سیستم، میتوان از توقّف کامل و بروز خسارات جانی و مالی جلوگیری کرد. پایش وضعیت سیستمهای مکانیکی میتواند باعث کاهش آسیبها و افزایش طول عمر آنها شود. این آسیبها ناشی

* نویسنده عهدهدار مکاتبات: *ettefagh@tabrizu.ac.ir

از عوامل مختلفی مانند افزایش بارگذاری و تغییر شرایط محیطی هستند. انجام تستهای تجربی برای سیستمهای مکانیکی پیچیده واقعی بهخصوص در حالتهای معیوب، بسیار پرهزینه است، ازاینرو با گسترش سیستمهای کامپیوتری، استفاده از مدلسازی دینامیکی بهمنظور شناسایی و عیبیابی سیستمهای مکانیکی میتواند ضمن کاهش هزینهها، راهکاری مفید باشد.

در سالهای اخیر استفاده از شبکههای عصبی^۱ بهویژه شبکههای عصبی عمیق^۲ مورد توجه بسیاری از محققان قرار گرفته است [۱]. عملکرد شبکههای عصبی تا حد زیادی تحت تأثیر ویژگیهای ورودی

حقوق مؤلفین به نویسندگان و حقوق ناشر به انتشارات دانشگاه امیرکبیر داده شده است. این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License) که یک ور دسترس شما قرار گرفته است. برای جزئیات این لیسانس، از آدرس https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode دیدن فرمائید.

¹ Artificial Neural Networks (ANNs)

² Deep Neural Networks (DNNs)

هستند، لذا نقاط ضعف در ویژگیهای ورودی مانند حساسیت به نویز، ممکن است که از عملکرد بهتر شبکههای عصبی جلوگیری نماید. شبکههای عصبی عمیق بهطور گسترده و با موفقیتهای زیادی در پردازش تصویر و سیگنالها در حوزه زمان و فرکانس مورد استفاده قرار گرفته است [۲–۴]. الگوریتمهای یادگیری عمیق زیرمجموعهای از الگوریتمهای یادگیری ماشین هستند که هدف آنها کشف چندین سطح از بازنمایی توزیعشده از دادههای ورودی است. برخی از مزایای سطح از بازنمایی توزیعشده از دادههای ورودی است. برخی از مزایای عبارتاند از؛ در این الگوریتمها بهصورت خودکار استخراج ویژگیها و کاهش آنها صورت می پذیرد، همچنین دقت این الگوریتمها نسبت به الگوریتمهای یادگیری ماشین بیشتر است. در مقابل این مزایا، این الگوریتمها معایبی نیز دارند که برخی از این معایب عبارتاند از؛ این الگوریتمها نیزمند مجموعه دادههای آموزشی نسبتاً زیادی هستند که جمعآوری دادههای حجیم امری زمانبر است.

دادههای سیستمهای مکانیکی را میتوان به دو دسته کلی مصنوعي و واقعى تقسيم كرد. دادههاي واقعى را ميتوان از سیستمهای واقعی یا سیستمهای آزمایشگاهی بهدست آورد. عبدالجابر و همکاران [۵] از شبکه عصبی کانولوشنال عمیق برای شناسایی عیوب سازه خرپا شکل استفاده کردند. آنها بیان کردند که روش پیشنهادی آنها، علاوه بر اینکه ویژگیها را بهصورت خودکار استخراج میکند، دقت بالاتری نیز نسبت به پژوهشهای پیشین دارد. در پژوهشهای پیشین شبکههای عمیق برای آموزش، نیازمند اندازه گیری های قابل توجهی به ویژه در سازه های بزرگ بودند، لذا بهمنظور غلبه بر این محدودیت، آنها روشی مبتنی بر شبکه کانولوشنال ارائه دادند که نیاز به دو مجموعه اندازه گیری، صرفنظر از اندازه سازه داشت. جی و همکاران [۶] از یک شبکه عصبی عمیق خود رمزنگار ۲ برای تشخیص عیوب ماشین آلات دوار استفاده کردند. آنها بیان کردند که این شبکه توانایی بالایی در استخراج ویژگیهای عیب از سیگنالهای ارتعاشی، به صورت خودکار دارد. در این پژوهش از سیگنالهای جعبهدنده و یاتاقان برای اعتبارسنجی استفادهشده است. روش ارائهشده نشان داد که ویژگیهای آموختهشده معنیدار، غیرتکراری و تغییرناپذیر بوده، لذا برای پایش وضعیت سیستمهای

مکانیکی بسیار مؤثر هستند. در آخر با مقایسه این روش با روشهای تشخیصی که معمولاً استفاده میشوند، برتربودن روش پیشنهادی تائید شد. ژانگ و همکاران [۷] یک مدل جدید یادگیری عمیق را برای تشخیص عیوب مختلف ماشین دوار تحت محیط نویزی ارائه دادند. آنها از سیگنال ارتعاشی بدون هیچگونه پردازشی بهعنوان ورودی شبکه استفاده کردند. در این پژوهش بار گذاریهای دادههای آموزش و آزمایش متفاوت بودند. آنها از فیلترهایی با سایز بزرگ در لایه اول کانولوشنال برای استخراج ویژگیهای مطلوب و سرکوب نویزهای فرکانس بالا و از فیلترهای با سایز کوچک برای بقیه لایههای کانولوشنال استفاده کردند. همچنین برای سازگاری محیط دادههای آزمایش با مدل پیشنهادی از ویژگیهای آماری دادههای آزمایش در مدل نیز استفاده کردند. نتایج نشان داد که روش پیشنهادی از دقت بالایی نسبت به مطالعات پیشین برخوردار است. جینگ و همکاران [۳] روشی را بر پایه یادگیری عمیق برای عیبیابی ماشین دوار ارائه دادند. در این پژوهش یک شبکه کانولوشنال عمیق برای یادگیری ویژگیها از دادههای فرکانسی سیگنالهای ارتعاشی ارائه شد. نتایج روش پیشنهادی با دادههای زمانی و زمان- فرکانسی نیز مقایسه شد و نتایج نشان داد که روش پیشنهادی قادر است ویژگیها را از دادههای فرکانسی بهطور خودکار استخراج کند و دقت بالاتری نسبت به روشهای مقایسهای بهدست آورد. از آنجاکه استخراج دادههای معیوب سازه واقعی تحت بارگذاریهای مختلف عملاً غیرممکن است، لذا استفاده از روشهای مبتنی بر داده واقعی، رفتهرفته در حال کاهش است؛ بنابراین استفاده از دادههای مصنوعی بر پایه مدل دینامیکی شبیهسازی شده می تواند راه حل مفیدی باشد.

مدل شبیه سازی شده بر پایه المان محدود که به صورت شناخته شده امروزی است، توسط تورنر و همکارانش برای تحلیل سازه هواپیما استفاده شد و به عنوان یکی از پیشرفت های کلیدی در توسعه روش عناصر محدود ارائه شد [۸]. لین و همکاران [۹] به بررسی تشخیص عیوب سازه تیری شکل و استخراج ویژگی ها با استفاده از یادگیری عمیق پرداختند. آن ها پاسخهای دینامیکی را برای سناریوهای مختلف عیب از طریق مدل المان محدود به دست آوردند و نشان دادند که در شبکه های عمیق کانولوشنال لایه ها به عنوان فیلترهای عبور باند نقش دارند که مرکز آن ها فرکانس های طبیعی سازه است. همچنین نشان دادند که وقتی لایه ها عمیق تر می شوند، شبکه حتی مفهوم مود

Deep Convolutional Neural Network (DCNN)

² Autoencoder (AE)

سازهای را نیز بهصورت مستقل یاد می گیرد. آنها بیان کردند که روش پیشنهادی ارائهشده قابل اعمال و تعمیم به سیستمهای مکانیکی دیگر نیز است. جو و همکاران [۱۰] روشی برای تشخیص عیوب سازه جکت دریایی ^۱ با استفاده از پارامترهای مودال و شبکههای عصبی پیشنهاد دادند. آنها با استفاده از مدل المان محدود سازه جکت، سناریوهای عیب را با کاهش مدول الاستیسیته در المانها، ایجاد کردند و از پارامترهای مودال مدل المان محدود بهعنوان ورودی شبکه استفاده کردند. نتایج نشان داد که روش ذکرشده از دقت از مدل شبیهسازی شده به جای سیستم واقعی پیش می آید، اختلاف از مدل شبیهسازی شده به جای سیستم واقعی پیش می آید، اختلاف بین دادههای مدل شبیهسازی شده با دادههای سیستم واقعی است. پایه داده حالت سالم واقعی، می توان تا حدی مدل شبیهسازی شده بر را به سیستم واقعی نزدیک کرد و درنهایت ویژ گیهای مشتر ک بین آنها را بهدست آورد.

روشهای سنتی استخراج ویژگی، بهخوبی قادر به استخراج ویژگیهای حساس به عیب که بین مدل شبیهسازیشده و سیستم واقعی مشترک باشند، نیستند؛ بنابراین استفاده از روشهای که بتوانند ویژگیهای حساس به عیب را بهصورت خودکار از دادهها استخراج نمایند، امری ضروری تلقی می گردد. جو و همکاران [۱۱] به بررسی شناسایی عیب سازه تیری شکل بر پایه مدل المان محدود، تحت شرایط دمایی مختلف با استفاده از شبکههای عصبی پرداختند. در این پژوهش از تغییرات دما همراه با فرکانسهای طبیعی بهعنوان ورودی شبکه استفاده شده است. آنها از یک شاخص جدید برای تشخيص اختلاف بين الگوهاي حالت سالم و معيوب استفاده كردند. برای ارزیابی روش بیانشده، از یک سازه تیری شکل آزمایشگاهی استفاده شد. نتایج نشان داد که روش پیشنهادی همراه با شاخص جدید ارائهشده، توانایی تشخیص عیوب سازه آزمایشگاهی تحت تغییرات دما و محیط نویزی را دارد. چن و همکاران [۱۲] اختلاف بین دادههای واقعی و مصنوعی را برای تشخیص عیب یاتاقان بر پایه شبکه عصبی عمیق مورد بررسی قرار دادند. در این شبکه، سیگنالهای خام بهعنوان ورودی شبکه عمیق استفاده شدند. نتایج نشان داد که با آموزش شبکه عمیق با دادههای عیب مصنوعی، میتوان عیبهای

سیستم واقعی را با دقت نسبتاً خوبی پیشبینی کرد. فلاحیان و همکاران [۱۳] روشی را برای ارزیابی عیوب سازهها تحت تغییرات دما ارائه دادند. در این مطالعه، از یک روش ترکیبی بر پایه شبکههای عمیق استفاده شد. روش بیانشده با مدل عددی بهروزرسانی شده سازه پل و دادههای آزمایشگاهی این سازه ارزیابی شد. نتایج نشان داد که روش ارائهشده در تشخیص عیوب سازه تحت تغییرات دما نسبت به روشهای مقایسهای عملکرد بهتری دارد.

بر اساس مطالعات پیشین، بهطورکلی استخراج دادههای معیوب از سیستمها به دو صورت انجام شده است؛ (۱) استخراج دادهها از سیستم واقعی یا سیستم آزمایشگاهی؛ استخراج دادههای معیوب از سیستم واقعی عملاً امکان پذیر نیست و به طور کلی فقط داده های حالت سالم را می توان از آن استخراج نمود. همچنین ساخت سیستمهای پیچیده مکانیکی در آزمایشگاه و استخراج دادهها از آنها عملاً غیرممکن و پرهزینه است و فقط می توان سازههای ساده دینامیکی را در آزمایشگاه مدل کرد. (۲) استخراج دادهها از مدل دینامیکی شبيهسازىشده؛ بين پاسخ ديناميكى سيستمهاى واقعى مكانيكى با پاسخ دینامیکی گرفتهشده از مدل شبیهسازیشده به دلیل عدم قطعیتهای موجود مانند خطاهای مدلسازی، خطاهای اندازه گیری، تغییرات بارگذاری و نویزهای محیطی تا حدی اختلاف وجود دارد. در بیشتر مطالعات پیشین برای نزدیک کردن پاسخهای دینامیکی مدل ساده شبیه سازی شده به مدل واقعی از روش به روزر سانی پارامترهای مدل شبیهسازی شده استفاده شده است. نحوه بهروزر سانی پارامترهای مدل دینامیکی یا از طریق مقایسه دادههای سالم و معیوب مدل دینامیکی با دادههای سالم و معیوب مدل واقعی، یا با مقایسه دادههای سالم مدل دینامیکی با دادههای سالم مدل واقعی انجام می گیرد. همان طور که بیان شد استخراج دادههای معیوب از مدل واقعی پرهزینه و عملاً غیرممکن است؛ بنابراین، استفاده از دادههای معيوب براي بهروزرساني مدل شبيهسازي شده عملاً امكان پذير نيست. همچنین می توان بیان کرد که بیشتر ویژگیهای ارائهشده در ادبیات فن بر پایه پردازش سیگنال و آمار ویژگیهای بهینهای نیستند، زیرا حتی محققین باتجربه ممکن است مدتزمان زیادی را برای آزمایش اینکه، کدام شاخص آماری یا کدام روش پردازش سیگنال و یا مشتقات آنها، به عيب سازه حساس هستند، اختصاص دهند. همچنين استخراج ویژگیها از یک سیستم مکانیکی به سیستم مکانیکی دیگر

¹ Offshore jacket structure

شكل ١. المان خمشى [14]. Fig. 1. Bending element [14].

فقط داده حالت سالم در اختیار است، بنابراین ارائهدادن روشی برای عیبیابی سیستمهای مکانیکی بر پایه عیبهای شبیهسازیشده و داده حالت سالم واقعی، لازم و ضروری است. بر این اساس، سومین هدف این مقاله آموزشدادن شبکه عمیق پیشنهادی بر اساس دادههای فرکانسی مدل شبیهسازیشده تحت بارگذاری ساده و حالت سالم واقعی است و سپس ارزیابی شبکه عمیق با دادههای فرکانسی مدل واقعی تحت بارگذاری پیچیدهتر (بهمنظور فرضیات واقعبینانهتر) است. در روش پیشنهادی، بهروزرسانی پارامترهای مدل شبیهسازیشده بر پایه دادههای سالم مدل واقعی انجام گرفته است. برخی از بخشهای سیگنالها که مربوط به ذات سیستم شدهاند. دادههای فرکانسی با استفاده از روش چگالی طیفی توان^۲ از سیگنالهای ارتعاشی بهدست آمدهاند. برای ارزیابی روش پیشنهادی بهعنوان یک مطالعه موردی استفاده شده است.

ادامه مقاله به صورت زیر تدوین شده است؛ در بخش ۲ مواد و روش ها بررسی خواهند شد. در بخش ۳، الگوریتم پیشنهادی مورد

متفاوت بوده و نمی توان بیان کرد که ویژگیهای انتخابی برای یک مسئله برای مسئله دیگر هم قابل قبول است؛ بنابراین استفاده از روشهای که بتوانند ویژگیهای حساس به عیب را به صورت خود کار از دادههای هر سیستم استخراج نمایند، امری ضروری تلقی می گردد.

بر اساس مشکلات ارائهشده در مطالعات پیشین، در این مقاله روش جدیدی برای پایش وضعیت سیستمهای مکانیکی ارائه شده است. اولین هدف این مقاله ارائهدادن روشی برای عیبیابی سیستمهای مکانیکی در حضور عدم قطعیتهایی مانند خطاهای مدلسازی، خطاهای اندازه گیری، تغییرات بارگذاری و نویزهای محیطی است. همان طور که بیان شد یادگیری عمیق به طور گسترده و با موفقیتهای زیادی در پردازش تصویر و سیگنالها در حوزه زمان یادگیری عمیق این است که در حضور عدم قطعیت مختلف میتواند ویژگیهای حساس به عیب را از دادهها بیاموزد. بر این اساس، دومین یادگیری ویژگیهای حساس به عیب از داده فرکانسی خام و عیبیابی سیستم مکانیکی واقعی در حضور عدم قطعیتهای مختلف طراحی شده است. در محیطهای صنعتی جمعآوری دادههای معیوب تحت شده است. در محیطهای صنعتی جمعآوری دادههای مختلف طراحی

¹ Complete Ensemble Empirical Mode Decomposition (CEEMD)

² Power spectral Density (PSD)

استفاده در این مقاله ارائه داده میشود. در بخش ۴ نتایج شبیهسازی و مقایسه با روشهای دیگر مورد بحث قرار میگیرد؛ درنهایت، بخش ۵ مربوط به نتیجه گیری است.

۲- مواد و روشها

در این بخش در ابتدا مدلسازی دینامیکی و آزمایشگاهی سازه تیری شکل، بهعنوان یک مطالعه موردی، شرح داده می شود. پس از آن روش تجزیه مود تجربی دسته ای کامل، شبکه های عصبی مصنوعی و شبکه های عصبی کانولوشنال بررسی خواهند شد.

۱-۲ مدلسازی سازه تیری شکل با روش المان محدود

با درنظر گرفتن تغییر شکلهای کوچک و رفتار خطی سیستم، یک مدل المان محدود "اولیه" از تیر اویلر – برنولی دو سر مفصل با استفاده از نرمافزار متلب ایجاد شده است. اصطلاح "اولیه" نشان میدهد که مدل المان محدود به دلیل عدم قطعیتهای مختلف میتواند دقیق نباشد؛ بنابراین، مدل اولیه مبنایی برای بهروزرسانی پارامترهای مدل در نظر گرفته میشود. شکل ۱ یک المان خمشی را نشان میدهد که صفحه xy صفحه اصلی خمش است [۱۴]. مطابق شکل ۱ جابهجایی کلی v در جهت y حرکت میکند؛ بنابراین:

$$u(t) = v \tag{1}$$

یک نیروی متناظر b_y (نیروی واحد طول) نیز در جهت y اثر می کند؛ بنابراین:

$$b(t) = b_{y} \tag{(7)}$$

 q_1 در شکل ۱ در گره ۱ دو جابهجایی گرهای q_1 و q_2 داریم که q_1 مطور حرکت انتقالی در جهت y و y_2 چرخش در جهت z است. بهطور مشابه در گره ۲ جابهجاییهای گرهای q_3 و q_4 را داریم؛ بنابراین بردار جابهجایی را میتوان به این صورت نوشت:

$$q(t) = \{q_1, q_2, q_3, q_4\} = \{v_1, \theta_{z_1}, v_2, \theta_{z_2}\}$$
(7)

. كه
$$\theta_{z2} = \frac{dv_2}{dx}$$
 و $\theta_{z1} = \frac{dv_1}{dx}$ است.

با استفاده از همین روش می توان نیروهای گرهای را نیز بهدست آورد:

$$p(t) = \left\{ p_1, p_2, p_3, p_4 \right\} = \left\{ p_{y1}, M_{z1}, p_{y2}, M_{z2} \right\}$$
(*)

عبارات
$$p_{y_1} = p_{y_2}$$
 نشانگر نیرو در جهت y و نمادهای M_{z_1} و M_{z_1} و نمادهای M_{z_2} M_{z_2} نشانگر گشتاور در جهت z در آن نقاط هستند.
برای المان خمشی شکل ۱ یک ماتریس تابع شکل مکعبی
بهصورت رابطه زیر در نظر گرفته میشود [۱۴]:

$$H = \begin{cases} f_1 \\ f_2 \\ f_3 \\ f_4 \end{cases} = \begin{cases} 2\frac{x^3}{L^3} - 3\frac{x^2}{L^2} + 1 \\ \frac{x^3}{L^2} - 2\frac{x^2}{L} + x \\ -2\frac{x^3}{L^3} + 3\frac{x^2}{L^2} \\ \frac{x^3}{L^2} - \frac{x^2}{L} \end{cases}$$
(Δ)

این چهار تابع شکل در شکل ۱ قابل مشاهده هستند و L طول المان است. این توابع شکل نشان دهنده تغییرات v در راستای طول المان به علت مقادیر واحد جابه جایی های گرهای q_1 تا q_4 است. این توابع شکل که از روش درون یابی به دست آمدهاند، به توابع شکل مکعبی درون یاب هرمیتی معروف هستند. ماتریس های جرم و سفتی المان های تیر با استفاده از توابع شکل درون یاب هرمیتی قابل استخراج هستند درنتیجه برای هر المان خواهیم داشت [۱۴]:

$$M_{e} = \frac{\rho AL}{420} \begin{bmatrix} 156 & 22L & 54 & -13L \\ 22L & 4L^{2} & 13L & -3L^{2} \\ 54 & 13L & 156 & -22L \\ -13L & -3L^{2} & -22L & 4L^{2} \end{bmatrix}$$
(7)

¹ Hermitian Cubic Interpolation Shape Function

$$K_{e} = \frac{2EI}{L^{3}} \begin{bmatrix} 6 & 3L & -6 & 3L \\ 3L & 2L^{2} & -3L & L^{2} \\ -6 & -3L & 6 & -3L \\ 3L & L^{2} & -3L & 2L^{2} \end{bmatrix}$$
(Y)

که در آن I، A، Pو E بهترتیب ممان اینرسی، مساحت سطح مقطع، چگالی و مدول یانگ را نشان میدهند. معمولاً در سیستمها با درجات آزادی بالا ماتریس دمپینگ بهصورت مجموع ضرایبی از ماتریسهای جرم و سفتی بهصورت زیر تعریف می شود [۱۵]:

$$\begin{bmatrix} C_b \end{bmatrix} = \overline{\alpha} \begin{bmatrix} M_b \end{bmatrix} + \overline{\beta} \begin{bmatrix} K_b \end{bmatrix} \tag{(A)}$$

$$C_b$$
 و K_b ، M_b ، میرایی تناسبی می گویند. K_b ، M_b و C_b بهترتیب ماتریس جرم، سفتی و میرایی کل سازه را نشان میدهند.
برای سیستم با درجات آزادی بالا، حدس اولیه منطقی برای ضرایب
 $\overline{\alpha}$ و $\overline{\beta}$ مربوط به میرایی تناسبی دشوار است. برای غلبه کردن بر
این مشکل می توان تخمین منطقی مقادیر $\overline{\alpha}$ و $\overline{\beta}$ را به صورت زیر
ارائه نمود [1۵]:

$$\overline{\beta} = \frac{2\xi_1 \omega_1 - 2\xi_2 \omega_2}{\omega_1^2 - \omega_2^2}$$
(9)

و با جایگذاری
$$\overline{oldsymbol{eta}}$$
 در فرمول زیر مقدار \overline{a} نیز بهدست میآید:

$$2\xi_{\rm I}\omega_{\rm I} = \overline{\alpha} + \overline{\beta}\,\omega_{\rm I}^{\,2} \tag{(1)}$$

که در فرمولهای بالا ${}_{1}{}_{2}$ نسبت دمپینگ برای مود اول سیستم، ${}_{0}{}_{1}{}_{2}$ فرکانس طبیعی اول سیستم، ${}_{2}{}_{2}{}_{2}{}_{2}$ نسبت دمپینگ برای مود دوم سیستم و ${}_{2}{}_{2}{}_{0}{}_{2$

$$M_b \ddot{Z} + C_b \dot{Z} + K_b Z = F(t) \tag{11}$$

که در رابطه قبل
$$Z$$
، \dot{Z} و \ddot{Z} به ترتیب بردارهای جابهجایی،
سرعت و شتاب گرههای سازه تیری شکل هستند. جهت حل معادله
(۱۱) از روش ode45 در نرمافزار متلب استفاده می شود؛ بنابراین باید
معادلات به فرم قابل حل برای متلب استخراج شوند. فرم قابل حل برای
دستور ode45 به صورت $\dot{Y} = T(Y, t)$ است. لذا باید معادله (۱۱) به
این فرم بازنویسی شود. بدین منظور چنین فرض می شود:

$$Z = Y_1 \quad \& \quad \dot{Z} = Y_2 \tag{11}$$

پس خواهیم داشت:

$$\dot{Y}_1 = Y_2 \tag{117}$$

همچنین در این صورت معادله (۱۱) بهصورت زیر بازنویسی می شود:

$$M_{b}\dot{Y}_{2} + C_{b}Y_{2} + K_{b}Y_{l} = F(t)$$
(14)

$$\begin{bmatrix} I_n & 0\\ 0 & M_b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{Y}_l \\ \dot{Y}_2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & -I_n \\ K_b & C_b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} Y_1 \\ Y_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ F(t) \end{bmatrix}$$
(1 Δ)

درنهایت معادله به صورت زیر نوشته می شود:
$$M_b Z + C_b Z + K_b Z = F(t)$$

شکل ۳. تجهیزات آزمایشگاهی: (۱) سیستم جمع آوری داده پالس (۲) لرزاننده (۳) شتاب سنج (۴) نیروسنج (۵) لپتاپ (۶) آمپلی فایر (۷) کابل های انتقال.

Fig. 3. Experimental equipment: (1) Pulse Data acquisition (2) shaker (3) accelerometer (4) force transducer (5) windows-based laptop (6) power amplifier (7) signal transfer cable.

در این مقاله، سازه تیری شکل آلومینیومی با سطح مقطع مستطیلی با طول ۸۸/۲ متر، عرض ۰/۲۲۰۴ متر و ضخامت ۰/۱۰۴۵ متر استفاده شده است. ابعاد مدل المان محدود دقیقاً با توجه به ابعاد مدل آزمایشگاهی ایجاد شده است (شکل ۴). برای سازه تیری شکل، مدول یانگ اولیه ۲۰ گیگا پاسکال، ضریب پواسون ۰/۳۳ و چگالی ۲۷۱۰ کیلوگرم بر متر مکعب است. سازه به ۱۱ المان (از نود صفر تا نود ۱۱) گسستهسازی می شود که طول هر المان ۲۰۷۴ متر است. مدل المان محدود تیر اویلر – برنولی دو سر مفصل در شکل ۲ آورده شده است.

$$\begin{cases} \dot{Y}_{I} \\ \dot{Y}_{2} \end{cases} = inv \begin{bmatrix} I_{n} & 0 \\ 0 & M_{b} \end{bmatrix} \begin{cases} -\begin{bmatrix} 0 & -I_{n} \\ K_{b} & C_{b} \end{bmatrix} \begin{cases} Y_{I} \\ Y_{2} \end{cases} \\ + \begin{cases} 0 \\ F(t) \end{cases}$$
 (19)

معادله (۱۶) همان فرم قابل حل روش بیان شده است. با جایگذاری ماتریسهای M_b ، M_b و C_b در رابطه (۱۶)، پاسخهای دینامیکی سازه تیری شکل استخراج میشوند.

شکل ۴: تجهیزات آزمایشگاهی سازه تیریشکل. Fig. 4. The experimental setup of the beam-like structure.

شکل ۵ . بخشهای مختلف تجهیزات آزمایشگاهی سازه تیریشکل. Fig. 5. Different parts of the experimental setup of the beam-like structure.

۲- مجموعه تجهیزات آزمایشی سازه تیری شکل برای مدلسازی آزمایشگاهی، تجهیزات آزمایشگاهی سازه نیروسنج، یک لپتاپ، دو آمپلیفایر و کابلهای انتقال است. در شکل

۲-۲- مجموعه تجهیزات آزمایشی سازه تیری شکل
 برای مدلسازی آزمایشگاهی، تجهیزات آزمایشگاهی سازه
 تیری شکل با تکیه گاه دو سر مفصل در آزمایشگاه دینامیک و ارتعاشات
 دانشگاه تبریز طراحی و نصب شد. تجهیزات آزمایشگاهی شامل یک

¹ Pulse Data acquisition

² Shaker

شکل ۶ . مدل عمومی از یک شبکه عصبی [19]. Fig. 6. General model of a neural network [19].

۳ تجهیزات آزمایشگاهی نشان داده شده است.

حالتهای مختلف عیب با اضافه کردن جرم متمرکز با شدتهای مختلف در المانهای مختلف سازه تکرار می شود. رویکردی مشابه با مدل آزمایشگاهی، برای مدل المان محدود نیز انجام می شود. پاسخهای شتاب سنجها از نودهای ۶ و ۲ مطابق با مدل آزمایشگاهی با فرکانس ۸/۱۹۲ کیلوهرتز از سازه استخراج شده و در نرم افزار متلب پردازش می شوند. تنها تفاوت مدل المان محدود با مدل آزمایشگاهی این است که مدل المان محدود تنها از نود ۸ با نیروی تصادفی محریک می شود (شکل ۲)، در صورتیکه مدل آزمایشگاهی از نودهای ۵ و ۸ با نیروی های تصادفی غیر همبسته تحریک می شوند (شکل ۴). جزئیات نحوه استخراج داده های هر دو مدل برای حالتهای مختلف در بخش های ۳–۱ و ۳–۲ توضیح داده شده است. بخش های مختلف

۲-۳-تجزیه مود تجربی دستهای کامل

تجزیه مود تجربی دستهای کامل [۱۸] یک ابزار مناسب برای تحلیل سیگنالهای غیرخطی و غیرثابت مانند سیگنالهای ارتعاشی است. هر سیگنال با استفاده از روش تجزیه مود تجربی دستهای کامل به مجموعهای از توابع مود ذاتی^۵ خود تجزیه خواهد شد. جزئیات این روش در مرجع [۱۸] ارائه شده است.

۲-۴-شبکههای عصبی مصنوعی شبکه عصبی یک روش الهام گرفتهشده از ساختار مغز انسان است شتابسنجها در نودهای ۶ و ۷ برای استخراج پاسخهای دینامیکی به سازه متصل شدهاند (شکل ۴). علت انتخاب این نودها برای استخراج پاسخهای دینامیکی این است که نقاط میانی تیر بهعنوان نقاط شكمى شكل مودهاى فرد محسوب مىشوند بنابراين دادههای ثبتشده از این نقاط اطلاعات مودهای فرد را بهطور کامل در اختیار خواهد گذاشت. علاوه بر این، این نقاط برای شکل مودهای زوج بهعنوان نقاط غیر گرهی هستند، بنابراین با استفاده از این نقاط اطلاعات مودهای زوج نیز در پاسخهای ثبت شده وجود خواهد داشت. دو لرزاننده در نودهای ۵ و ۸ با دو استینگر انعطاف پذیر ٔ با سختی محوری بالا [۱۷] برای تحریک به سازه متصل شدهاند (شکل ۴). سیگنالهای نیرو غیر همبسته" برای ایجاد تحریکهای تصادفی، نویز سفید گوسین در رنج فرکانسی مطلوب صفر تا ۱۶۰۰ هرتز هستند که این شامل همه فرکانسها در رنج فرکانسی مطلوب است. نمونهها با فرکانس نمونهبرداری ۸/۱۹۲ کیلوهر تز دادهبرداری شدهاند و سیگنالها توسط کابلهای انتقال به سیستم جمع آوری داده پالس منتقل میشوند تا پس از ورود به کامپیوتر توسط نرمافزار پالس^۴ ذخیره شوند. برای استفاده از این دادههای خام، سیگنالها در قالب نقاط دیجیتال ذخیرهشده در ماتریس، وارد نرمافزار متلب می شوند تا فرآیند پردازش روی آنها صورت بگیرد. در این مقاله آزمایشهای اولیه بر روی سازه سالم انجام می گیرد، پسازآن، آزمایشها برای

⁵ Intrinsic Mode Functions (IMF)

¹ Flexible stingers

² High axial stiffness

³ Uncorrelated

⁴ Pulse Lab Shop

که با هدف حل مسائل مختلف به تقلید از ذهن انسان به وجود آمده است. در شکل ۶ یک شبکه عصبی مصنوعی نشان داده شده است. همان گونه که از این شکل مشخص است، شبکه از تعدادی واحد پردازشی بهنام نورون، در چندین لایه مختلف ساختهشده است. نورونهای موجود در هر لایه باهم هیچگونه ارتباطی ندارند. به منظور حل مسئله توسط مدل شبکه عصبی، نیاز است تا وزنهای مناسب برای هر لایه تعیین شوند. پس از تعیین ابرپارامترهای مدل مانند نرخ یادگیری، تعداد لایه های پنهان، تعداد نورونهای هر لایه، توابع فعال ساز و غیره، وزنهای بهینه مرتبط با هر لایه به کمک داده های آموزش محاسبه می شوند و درنهایت شبکه با داده های آزمایش ارزیابی می شود.

شبکه عصبی کانولوشنال عمیق درواقع یک شبکه عصبی بهبودیافته است [۱۹]. در شبکههای عمیق یادگیری ویژگی بهصورت سلسله مراتبی انجام می گیرد. یادگیری ویژگی برای استخراج خودکار ویژگیها و الگوهای مشترک استفاده می شود تا از این ویژگیها در فرآیند دستهبندی استفاده شود. در این شبکه چندین لایه با روشی قدرتمند در کنار هم برای یادگیری ویژگیها آموزش میبینند [۱۹]. همانند شبكه عصبى، تصميم خروجي نهايي شبكه كانولوشنال عميق بر اساس وزن و بایاس لایههای قبلی در ساختار شبکه است. در هر شبکه عصبی کانولوشنال دو مرحله برای آموزش وجود دارد؛ مرحله انتشار پیشرو و مرحله پس انتشار' [۲۰]. الگوریتم پس انتشار، روشی برای محاسبه گرادیان تابع اتلاف نسبت به وزن هاست. به طور کلی، یک شبکه کانولوشنال از سه لایه اصلی تشکیل می شود که عبارتاند از: لایه کانولوشن ، لایه ادغام و لایه تمام متصل [۲۱ ، ۲۱]. برای جلوگیری از فرآیند بیش برازش و بهبود عملکرد شبکه میتوان از لایههای حذف تصادفی⁶ و نرمالسازی دستهای⁶ نیز استفاده کرد. همچنین در شبکههای عصبی نیاز است پس از هر لایه از تابع فعالسازی استفاده شود که در ادامه این لایهها و توابع اجمالاً معرفی می شوند.

لایه کانولوشن: شامل فیلترهایی (کرنلها) است که روی
 داده ورودی به شبکه میلغزند. این لایه، عمل کانولوشن را روی داده

ورودی با استفاده از فیلتر انجام میدهد.

لایه ادغام: این لایه ابعاد نورون های خروجی از لایه کانولوشن را کاهش داده و باعث کاهش شدت محاسبات و همچنین جلوگیری از پدیده بیش برازش میشود. در این پژوهش از لایه ادغام بیشینه^۷ استفاده شده است که فقط مقادیر بیشینه در هر نگاشت ویژگی را انتخاب کرده و باعث کاهش تعداد نورون های خروجی می شود.

لایه تمام متصل: این لایه دارای اتصال کامل به تمام
 فعالسازیها در لایه قبلی است.

۰ لایه حذف تصادفی: از این لایه بهمنظور جلوگیری از پدیده بیش برازش استفاده می شود [۲۲]. نحوه کار آن به این صورت است که در هر مرحله از آموزش، هر نورون با احتمالی از شبکه بیرون انداخته شده به طوری که نهایتاً یک شبکه کاهش داده شده باقی می ماند.

۰ لایه نرمالساز دستهای: این لایه بهمنظور نرمالسازی دادهها در داخل شبکه انجام می شود [۲۲]. تبدیل لایه نرمالسازی دستهای به شرح زیر است:

$$\mu_{B} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} y_{i}^{(l-1)}$$

$$\sigma_{B}^{2} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} (y_{i}^{(l-1)} - \mu_{B})^{2}$$

$$\hat{y}^{(l-1)} = \frac{y^{*(l-1)} - \mu_{B}}{\sqrt{(\sigma_{B}^{2} + \varepsilon)}}$$

$$z^{*(l)} = \gamma^{(l)} \hat{y}^{(l-1)} + \beta^{(l)}$$
(1Y)

که $\sigma_B^2 = \mu_B e^{2}$ بهترتیب میانگین و واریانس دسته هستند. $\sigma_B^2 = \mu_B$ یک ثابت کوچک برای ثبات عددی، *l* شماره لایه، $y^{*(l-1)}$ بردار ورودی به لایه نرمالساز، $z^{*(l)}$ بردار خروجی نرمال شده مربوط به یک نورون، $\gamma^{(l)}$ و $\gamma^{(l)}$ بهترتیب پارامترهای مربوط به مقیاس و تغییر نرخ یادگیری هستند.

تابع رلوو^۸: پس از هر لایه کانولوشن، یک تابع فعالسازی اعمال میشود. تابع فعالسازی یک عملگر است که خروجی را به مجموعهای از ورودیها نگاشت میکند و برای غیرخطی کردن ساختار شبکه استفاده میشود [۱۹]. در این رساله از تابع رلوو بهعنوان

¹ Backpropagation (BP)

² Convolution

³ Pooling4 Fully Fonnected (FC)

⁵ Dropout

⁶ Batch normalization (BN)

⁷ Max-Pooling

⁸ Relu

$$\sigma(\delta)_{i} = \frac{e^{\delta_{i}}}{\sum_{j=1}^{k} e^{\delta_{j}}} \quad \text{for } i = 1, \dots, k$$

$$(19)$$

 $\delta = (\delta_1, \dots, \delta_k) \in R$

که در آن
$$\delta$$
 ورودی شبکه است و مقادیر خروجی $\sigma(\delta)$ بین
سفر و یک بوده که مجموع آنها برابر یک است [۱۹].

۳- الگوریتم عیبیابی پیشنهادی

هدف اصلی در این مقاله ارائه الگوریتمی بهمنظور شناسایی و عیبیابی سیستمهای مکانیکی در حضور عدم قطعیتهای مختلف با استفاده از سیگنال ارتعاشی بر پایه مدل شبیهسازیشده با بارگذاری ساده، حالت سالم واقعی و شبکه عصبی عمیق است. نحوه عملکرد فعال سازی در لایه های کانولوشن استفاده شده است و این ویژگی را دارد که غیر خطی بودن را به ساختار شبکه اعمال کند؛ بنابراین در برابر تغییرات جزئی در ورودی مقاوم است. رابطه (۱۸) تابع رلوو را نشان می دهد. در این تابع، اگر مقدار b بزرگتر از صفر باشد، خروجی b است و اگر مقدار b کوچکتر یا مساوی صفر باشد، خروجی صفر است.

$$R(d) = \begin{cases} d & \text{if } d > 0 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$
(1A)

تابع سافتمکس^۱: این تابع توزیع احتمالی کلاسهای خروجی را محاسبه می کند؛ بنابراین در لایه تمام متصل آخر از تابع سافتمکس برای پیشبینی اینکه کدام سیگنال ورودی به حالتهای مختلف عیب مربوط است، استفاده می شود و رابطهی آن به فرم زیر است:

¹ Softmax

Table 1. Different classes of damage.					
نوع عيب	كلاس				
سالم	١				
المان ۳ جرم اضافهشده ۰/۲ کیلوگرم	٢				
المان ۳ جرم اضافهشده ۰/۷ کیلوگرم	٣				
المان ۸ جرم اضافهشده ۲/۲ کیلوگرم	۴				
المان ۸ جرم اضافهشده ۰/۷ کیلوگرم	۵				

جدول ۱. کلاسهای مختلف عیب.

الگوریتم پیشنهادی در زیر بهاختصار بیانشده است:

۱) ابتدا مدلسازی دینامیکی سازه تیریشکل (بهعنوان یک مطالعه موردی) با استفاده از روش المان محدود انجام خواهد شد و حل عددی آن با استفاده از کدنویسی در محیط متلب مهیا میشود. پسازآن پاسخهای دینامیکی از سناریوهای عیوب فرضی، از مدل المان محدود تحت یک نیروی تحریک تصادفی و همچنین مدل واقعی آزمایشگاهی تحت دو نیروی تحریک تصادفی استخراج میگردند.

- ۲) نرمال کردن دادهها.
- ۳) افزایش دادهها با استفاده از روش هم پوشانی.

۴) حذف برخی از بخشهای سیگنالها که مربوط به ذات سیستم نیستند با استفاده از روش تجزیه مود تجربی دستهای کامل و ضرایب همبستگی.

۵) استفاده از پاسخهای دینامیکی بازسازیشده بهمنظور
 ۵) استخراج دادههای فرکانسی با استفاده از روش چگالی طیفی توان.

۶) تقسیم مجموعه دادهها به سه مجموعه شامل مجموعه آموزشی بر پایه مدل ساده شبیه سازی شده و حالت سالم واقعی، مجموعه اعتبار سنجی و مجموعه آزمایشی بر پایه مدل واقعی آزمایشگاهی.

۲) انتخاب معماری و ساختار مناسب برای شبکه عصبی عمیق
 با استفاده از نرمافزار پایتون، بهمنظور شناسایی و عیبیابی.

۸) بررسی عملکرد شبکه عمیق طراحی شده برای شناسایی و
 عیبیابی سازه با استفاده از مجموعه داده های آزمایشی.

شکل ۷ بلوک دیاگرام الگوریتم پیشنهادی را نشان میدهد.

۳-۱-دادەھا

بهطورکلی، بهمنظور بررسی عملکرد روشهای عیبیابی، میتوان سناریوهای عیوب فرضی در سازه ایجاد کرد. برای شبیهسازی سناریوی عیب در مدل المان محدود و مدل واقعی سازه تیریشکل، از افزایش جرم متمرکز با شدتهای مختلف در المانهای مختلف استفاده میشود. در این مقاله ۵ حالت مختلف برای مدل شبیهسازیشده دینامیکی و مدل واقعی آزمایشگاهی در نظر گرفته شده است که شامل: حالت سالم (کلاس ۱)، حالت معیوب مربوط به اضافهشدن اضافهشدن جرم ۲/۰ کیلوگرم در المان ۳ (کلاس ۳)، حالت معیوب مربوط به اضافهشدن جرم ۲/۰ کیلوگرم در المان ۸ (کلاس ۴) و حالت معیوب مربوط به اضافهشدن جرم ۲/۰ کیلوگرم در المان ۸ (کلاس ۴) و حالت است.جدول ۱ کلاسهای مختلف عیب برای مدل شبیهسازیشده و مدل واقعی آزمایشگاهی را نشان میدهد. اضافه کردن جرم متمرکز به

در روش پیشنهادی این مقاله، دادههای مدل المان محدود تحت یک نیروی تحریک تصادفی در نود ۸ (که در این مقاله به آن «مدل ساده شبیهسازیشده» می گوییم) و حالت سالم واقعی بهعنوان داده آموزش شبکه پیشنهادی استفاده می شوند. از آنجاکه در محیطهای صنعتی شرایط بار گذاری به صورت مرتب در حال تغییر هستند، مدل واقعی آزمایشگاهی با دو نیروی تصادفی (به منظور فرضیات واقع بینانه تر) تحریک می شود؛ بنابراین، دادههای مدل واقعی آزمایشگاهی تحت دو نیروی تحریک تصادفی در نودهای ۵ و ۸ (که در این مقاله به آن «مدل آزمایشگاهی» می گوییم) به عنوان

داده آزمون استفاده می شوند. به منظور شبیه سازی عیوب مختلف در مدل المان محدود، از افزایش جرم متمرکز M_1 و M_2 در المان ها، به صورت زیر استفاده می شود:

$$M_{e(d)} = M_{e(u)} + M_{1} \cdot (H^{T}(x) \cdot H(x))$$

$$\Big|_{x = 0} + M_{2} \cdot (H^{T}(x) \cdot H(x))\Big|_{x = 1}$$

$$M_{1} = M_{2} = \frac{M_{add}}{2}$$
(7.)

 $d \ e \ b$ که در آن $M_e \ d$ ماتریس جرم هر المان و زیرنویسهای $u \ e \ b$ و $h \ e \ c$ به ترتیب حالت سالم و معیوب، $M_{add} \ e \ d$ جرم متمرکز اضافه شده و x فاصله جرم اضافه شده در هر المان را نشان می دهد. در این مقاله، پاسخهای دینامیکی شتاب سنج نصب شده در نود ۷ برای استخراج ویژگیها و عیبیابی سازه تیری شکل استفاده شده است.

همانطور که قبلاً بیان شد بین پاسخهای دینامیکی مدل شبیه سازی شده و مدل آزمایشگاهی به دلیل عدم قطعیت های مختلف مانند خطاهای مدل سازی، کمی اختلاف وجود دارد؛ بنابراین، به روزرسانی مدل المان محدود اولیه بر اساس مدل واقعی و تنظیم برخی از پارامترهای آن برای به حداقل رساندن خطای مدل سازی ضروری است. در مطالعه حاضر، مدل المان محدود سازه تیری شکل بر اساس فرکانس های طبیعی حالت سالم مدل آزمایشگاهی به روز شده است. به روزرسانی با تغییر مدول الاستیسیته مدل المان محدود

به گونهای انجام می شود که فرکانس های طبیعی مدل سالم المان محدود با فرکانس های طبیعی مدل سالم آزمایشگاهی مطابقت داشته باشند [۲۶–۲۳]. سپس از مدل المان محدود به روز شده برای تشخیص عیوب مدل آزمایشگاهی سازه تیری شکل استفاده می شود. در روش پیشنهادی هر سیگنال ارتعاشی توسط نرمالیزاسیون بین صفر و یک نرمالیزه شده [۱۲]، پس از آن از تکنیک هم پوشانی برای داده افزایی استفاده می شود. افزایش تعداد داده ها باعث افزایش دقت و جلوگیری از پدیده بیش برازش می شود. روند این هم پوشانی برای داده های آموزش در شکل ۸ نشان داده شده است. تعداد نمونه های هر کلاس مدل ساده شبیه سازی شده و مدل آزمایشگاهی به ترتیب ۴۷۸ و ۱۱۸ است.

۲-۳- انتخاب توابع مود ذاتی مناسب و بازسازی سیگنالها

همانطور که قبلاً بیان شد با استفاده از روش تجزیه مود تجربی دستهای کامل میتوان بخشهایی از سیگنال که مربوط به ذات اصلی سیستم نیستند را از سیگنال اصلی حذف نمود. پاسخهای دینامیکی مدل ساده شبیهسازیشده و مدل واقعی آزمایشگاهی با استفاده از روش تجزیه مود تجربی دستهای کامل به توابع مود ذاتی خود تجزیه میشوند. با استفاده از ضریب همبستگی توابع مود ذاتی مدل ساده شبیهسازیشده و حالت سالم مدل آزمایشگاهی با سیگنالهای مربوط به خود، توابع مود ذاتی که بیشترین ضریب همبستگی را دارند انتخاب میشوند. ضریب همبستگی روشی پارامتریک است که برای جدول ۲. جزئیات معماری شبکه کانولوشنال پیشنهادی.

Table 2	Architecture	datails of	tha ni	ronosod	annualutional	notwork
Table 2.	Arcintecture	uctails of	the pi	roposeu	convolutional	петмогк

شكل خروجى	تعداد فيلتر	اندازه و گام فیلتر	نوع لايه	شماره
81×17	18	1 KY× 1/Y× 1	کانولوشن ۱	١
18×18	-	$1 \times 1/T \times 1$	ادغام ۱	٢
18×87	٣٢	$r \times 1/1 \times 1$	کانولوشن ۲	٣
$\lambda imes extsf{w} imes$	-	$Y \times Y/Y \times Y$	ادغام ۲	۴
۸×۶۴	54	$r \times 1/1 \times 1$	کانولوشن ۳	۵
4×54	-	$Y \times Y/Y \times Y$	ادغام ۳	۶
4×54	54	$r \times 1/1 \times 1$	کانولوشن ۴	Y
7×54	-	$Y \times Y/Y \times Y$	ادغام ۴	٨
۲×۶۴	54	$r \times 1/1 \times 1$	کانولوشن ۵	٩
1×84	-	$Y \times Y/Y \times Y$	ادغام ۵	١.
۱۰۰	-	١	تمام متصل))
۵	-	۵	سافتمكس	١٢

شکل ۹. معماری شبکه کانولوشنال پیشنهادی. Fig. 9. The proposed convolutional network architecture.

که در رابطه بالا X_1 و X_2 بردارهای ویژگی سیگنالهایی است که ضریب همبستگی برای آنها محاسبه می شود و دارای N عضو میباشند و μ_{X1} و μ_{X2} میانگینهای مربوط به این دو بردار هستند. در این مقاله پس از انتخاب توابع مود ذاتی مناسب، سیگنالهای اصلی بازسازی می شوند. پس از آن، دادههای فرکانسی در رنج فرکانسی صفر تا ۱۶۰۰ هرتز با استفاده از روش چگالی طیفی توان از دادههای زمانی بازسازی شده به دست می آیند. دادههای فرکانسی استخراج شده از

$$\tilde{\mathbf{n}} = \frac{\sum_{i=1}^{N} (X_{1i} - \mu_{X1}) (X_{2i} - \mu_{X2})}{\left(\sum_{i=1}^{N} (X_{1i} - \mu_{X1})\right)^{\frac{1}{2}} \left(\sum_{i=1}^{N} (X_{2i} - \mu_{X2})\right)^{\frac{1}{2}}} \quad (\Upsilon)$$

$$\mu_{X1} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^{N} X_{1i} \qquad \mu_{X2} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^{N} X_{2i}$$

Simulated Simplified Beam Model	Experiment	al Complex Beam Model
Training Data 2390 samples (0.2324 s)	590 s	Testing Data samples (0.2324 s)
	Validation 60 samples (0.2324 s)	Testing 530 samples (0.2324 s)

.Fig. 10. The samples allocation to be used in the proposed algorithm for 2 steps of training and testing شکل ۱۰: تخصیص نمونههای مورد استفاده در الگوریتم پیشنهادی برای دو مرحله آموزش و آزمون.

Fig. 11. Comparison of the frequency spectrum of the normalized vibrational signal of FE and experimental models.

مدل ساده شبیه سازی شده و حالت سالم مدل آزمایشگاهی (تعداد کل آنها برای ۵ کلاس مختلف ۲۳۹۰ است) به عنوان داده آموزش شبکه پیشنهادی و داده های فرکانسی استخراج شده از مدل آزمایشگاهی (تعداد کل آنها برای ۵ کلاس مختلف ۵۹۰ است) به عنوان داده آزمون استفاده می شوند.

۳-۳-معماری شبکه کانولوشنال پیشنهادی

برای پیادهسازی شبکه کانولوشنال از کتابخانه کراس در زبان برنامهنویسی پایتون استفاده شده است. معماری شبکه عصبی عمیق نیز بهصورت زیر انتخاب شده است: (۱) یک لایه کانولوشن با تابع غیرخطی رلو همراه با لایه حذف تصادفی و لایه نرمالسازی دستهای، سپس یک لایه ادغام بیشینه اضافه می شود؛ (۲) معماری مرحله قبل

۴ بار دیگر تکرار میشود؛ (۳) خروجی معماری قبلی به یک ماتریس دوبعدی متصل میشود؛ (۴) دولایه تمام متصل برای دسترسی به لایه خروجی استفاده میشود. در این معماری در لایه اول از فیلتر کانولوشن با اندازه بزرگ^۱ (۱×۲۸) و در لایههای بعدی از فیلترهایی با اندازه کوچکتر^۲ (۱×۳) استفاده شده است. استفاده از فیلتر با اندازه با اندازه کوچکتر^۲ (۱×۳) استفاده شده است. استفاده از فیلتر با اندازه نویزهای فرکانس بالا را از بین ببرد. استفاده از فیلترها با اندازه کوچک در لایههای بعدی کانولوشن باعث بازنمایی بهتری از سیگنال ورودی میشود و درنتیجه عملکرد شبکه را بهبود می بخشد. برای لایه اول کانولوشن از گام ۸ و برای بقیه لایههای کانولوشن و لایههای ادغام بیشینه گام ۲ در نظر گرفته شده است. جدول ۲ جزئیات معماری شبکه

¹ Wide convolution kernel

² Small convolution kernel

شكل ١٢. طيف فركانسي مدل المان محدود براي حالتهاي مختلف عيب.

Fig. 12. Frequency spectrum of the FE model for various states.

جدول ۳. مقایسه فرکانسهای طبیعی بهدست آمده برای سازه سالم با استفاده از روشهای مختلف.

 Table 3. Comparison of the obtained natural frequencies for the healthy structure using different methods.

	خطا (./)		فرکانس طبیعی (هر تز)			
مدل المان محدود و آزمایشگاهی	مدل المان محدود	مدل آزمایشگاهی	مدل المان محدود	مدل آزمایشگاهی	الماحة شمر	شماره مود
چگالی طیفی توان- چگالی طیفی توان	تحلیلی- چگالی طیفی توان	تحلیلی- چگالی طیفی توان	روش چگالی طیفی توان	روش چگالی طیفی توان		
• / •	۶/۱۱	۶/۱۱	۳۸	۳۸	۳۵/۸۱	١
۲/۹	$\chi/\chi \Lambda$	$\Delta / \cdot F$	14.	138	143/78	٢
Δ/Λ	• / ۵ ۱	۶/۷۱	878	***	877/84	٣
• / •	• / ٢ •	• / ٢ •	474	471	۴۷۳/۰۶	۴
• / •	١/٧٠	۱/۲۰	٨٨٠	٨٨٠	۸۹۵/۴۱	۵

و آزمون ۲۳۹۰ و ۵۹۰ است که ۶۰ نمونه از دادههای آزمایش برای اعتبارسنجی استفاده میشود. برای تعیین ابر پارامترهای شبکه پیشنهادی از روش سعی و خطا استفاده شده است و درنهایت تابع خطا آنتروپی متقابل^۱، بهینه کننده آدام^۲ [۲۲] با نرخ یادگیری ۲۰۰۰۱ و روش پسانتشار خطا با اندازه دسته ۱۰ برای آموزش

کانولوشنال پیشنهادی مورد استفاده را نشان میدهد. طبقجدول ۲ کاهش بعد در لایههای پنهان از ۲۵۷ (طول دادههای فرکانسی) به ۶۴(تعداد ویژگیهای بهینه انتخابی) ادامه یافته است و درنهایت بردار ویژگی انتخابشده به دو لایه تمام متصل با تابع غیرخطی سیگموئید و سافتمکس جهت شناسایی عیوب مختلف متصل میشود. معماری شبکه کانولوشنال پیشنهادی در شکل ۹ نشان داده شده است.

همان طور که در بخش ۳ – ۳ بیان شد، تعداد کل دادههای آموزش

¹ Cross-entropy loss function

² Adam optimizer

جدول ۴. میانگین ضرایب همبستگی توابع مود ذاتی با سیگنالهای ارتعاشی مربوط به آنها برای مدل المان محدود و حالت سالم آزمایشگاهی.

تابع مود						
ذاتی ۶	ذاتی ۵	ذاتی ۴	ذاتی ۳	ذاتی ۲	ذاتی ۱	
٠/٢٠	٠/١۵	۰/۲۹	۰/۳۸	٠/۴٠	٠/٨٩	حالت سالم (مدل المان محدود)
•/\٨	•/٢١	• / Y A	•/YV	۰ /۲ ۱	• /Y •	کلاس ۲ (مدل المان محدود)
۰/۲۹	•/YV	•/74	• /۳ ۱	•/47	۰/۸۱	کلاس ۳ (مدل المان محدود)
۰/۱۴	•/۴۶	۰/۴۵	• /٣٢	•/74	٠/٧۵	کلاس ۴ (مدل المان محدود)
۰ /۲ ۱	٠/٢٨	• /٣•	۰/۳۵	•/46	۰/Y۲	کلاس ۵ (مدل المان محدود)
۰/۱۵	۰/۱۶	•/44	• /٣٧	۰/۵۲	•/٧۴	حالت سالم (مدل آزمایشگاهی)
	تابع مود					
	ذاتی ۱۱	ذاتی ۱۰	ذاتی ۹	ذاتی ۸	ذاتی ۷	
	•/••	•/••	٠/•٣	• / • Y	•/١•	حالت سالم (مدل المان محدود)
	•/••	•/•)	•/•٢	• / • Y	•/\)	کلاس ۲ (مدل المان محدود)
	•/••	•/••	•/•)	• / • ٣	•/• ۵	کلاس ۳ (مدل المان محدود)
	•/•٢	• / • ٣	٠/٠٩	• / • A	٠/١٣	كلاس ۴ (مدل المان محدود)
	•/••	•/•)	• / • ١	• / • ۲	•/•٣	کلاس ۵ (مدل المان محدود)
	• / • •	•/••	• / •)	• / • ٣	•/• 9	حالتينا (درا آنداد گاه)

 Table 4. The correlation coefficients mean of intrinsic mode functions with vibrational signals corresponding to them for the FE model and the exprimental healthy state.

شبکه پیشنهادی مورد استفاده قرار گرفته است. بعد از آموزش شبکه پیشنهادی، ارزیابی با استفاده از ۵۳۰ نمونه از دادههای آزمون صورت میگیرد. شکل ۱۰ تخصیص نمونههای استفادهشده در الگوریتم پیشنهادی را نشان میدهد.

۴- کاربرد روش پیشنهادی برای عیب یابی سازه تیری شکل واقعی

در این قسمت، نتایج روش پیشنهادی برای عیبیابی سازه تیری شکل تحت بارگذاری پیچیده ارائه شده است. این بخش به چندین زیر بخش تقسیم شده است: (۱) ارزیابی مدل المان محدود شبیهسازی شده بر پایه داده های آزمایشگاهی. (۲) انتخاب توابع مود ذاتی و بازسازی سیگنال های ارتعاشی. (۳) عیبیابی سازه تیری شکل تحت بارگذاری پیچیده.

۴-۱- ارزیابی مدل المان محدود شبیه سازی شده بر پایه داده های
 آزمایشگاهی

به منظور ارزیابی صحت مدل المان محدود، فرکانس های طبیعی سازه تیری شکل با استفاده از روش های مختلف به دست آمده و با یکدیگر مقایسه می شوند. در این بخش، ابتدا فرکانس های طبیعی سازه با استفاده از روش چگالی طیفی توان بر پایه پاسخهای دینامیکی مدل آزمایشگاهی و مدل المان محدود استخراج می شوند. پس از آن فرکانس های طبیعی سازه با استفاده از حل تحلیلی نیز به دست می آیند و درنهایت این فرکانس ها با یکدیگر مقایسه خواهند شد. برای به دست آوردن پاسخهای دینامیکی مدل المان محدود با استفاده از معادله تو با استفاده از معادله می آوردن پاسخهای دینامیکی مدل المان محدود با استفاده از معادله π و می آوردن پاسخهای دینامیکی مدل المان محدود با استفاده برای به دست آوردن پاسخهای دینامیکی مدل المان محدود با استفاده برای به دست آوردن پا محاسبه گردد که با محاسبه $\overline{\alpha}$ و $\overline{\alpha}$, می توان ماتریس C_b را به دست آورد. برای به دست آوردن ا

شکل ۱۳. توابع مود ذاتی برای یک نمونه از حالت سالم مدل ساده مدل المان محدود در حوزه زمان و فرکانس. Fig. 13. Intrinsic mode functions for a sample of the healthy FE model in the time and frequency domain.

$$\omega_n = (\beta_n L_t)^2 \sqrt{\frac{EI}{\rho A L_t^4}}$$

$$\beta_n = n\pi, \quad n = 1, 2, 3, \dots$$
(YY)

که در آن L_t و n بهترتیب طول سازه و شماره مود را نشان میدهند.

بر اساسجدول ۳، با مقایسه فرکانسهای طبیعی بهدست آمده برای هر دو مدل بر پایه روش چگالی طیفی توان با فرکانسهای طبیعی بهدست آمده از حل تحلیلی ملاحظه می گردد که بیشترین خطا تقریباً ۶٪ است که با توجه به وجود عدم قطعیتهای مختلف این مقدار خطا قابلقبول است. همچنین با مقایسه فرکانسهای طبیعی بهدست آمده از هر دو مدل با استفاده از روش چگالی طیفی توان ملاحظه می گردد که بیشترین خطا تقریباً ۵٪ است که با توجه به وجود عدم قطعیتهای مختلف این مقدار خطا قابلقبول است و می توان بیان کرد که شبیه سازی مدل المان محدود، دقت قابلقبولی دارد. $\overline{\alpha}$ و $\overline{\beta}$ ، نسبتهای دمپینگ ۰/۰۰۵ در نظر گرفته شده است که با جایگذاری این مقادیر در رابطه ۹ و ۱۰ میتوان $\overline{\alpha}$ و $\overline{\beta}$ را بهدست آورد. شکل ۱۱ طیفهای فرکانسی یک نمونه سیگنال ارتعاشی سازه تیری شکل مدل ساده شبیهسازیشده و مدل آزمایشگاهی را برای حالتهای مختلف در مقیاس لگاریتمی نشان میدهد.

همان طور که از شکل ۱۱ ملاحظه می گردد، طیفهای فرکانسی هر دو مدل رفتار تقریباً مشابهی دارند، اما عدم قطعیتهای مختلف مانند خطاهای مدلسازی، خطاهای اندازه گیری، تغییرات بارگذاری و نویزهای محیطی باعث ایجاد اختلاف در برخی از دامنهها می گردد. طیف فرکانسی یک نمونه سیگنال ارتعاشی سازه تیری شکل مدل ساده شبیه سازی شده برای حالتهای مختلف عیب در مقیاس خطی در شکل ۱۲ رسم شده و با حالت سالم مقایسه شده است. همان طور که ملاحظه می گردد، وجود عیب در سازه باعث تغییر دامنه و شیفت فرکانسی نسبت به حالت سالم می گردد.

بهمنظور بررسی بیشتر نتایج، ۵ فرکانس طبیعی اول برای سازه سالم با استفاده از روش های مختلف درجدول ۳ آورده شده است. در این جدول برای بهدست آوردن فرکانس های طبیعی تحلیلی از فرمول زیر استفاده شده است [۲۸]:

صحت%	کلاس ۵	کلاس ۴	کلاس ۳	کلاس ۲	کلاس ۱	نوع عيب
١٠٠	•	•	•	•	1.8	کلاس ۱
١٠٠	•	•	•	1.8	•	کلاس ۲
99/+8	•	١	۱۰۵	•	•	کلاس ۳
١٠٠	•	1.8	•	•	•	کلاس ۴
۹۵/۲۸	1 • 1	۵	•	•	•	کلاس ۵

جدول ۵. ماتریس درهمریختگی الگوریتم پیشنهادی. Table 5. Confusion Matrix of the proposed algorithm.

جدول ۶. صحت الگوریتم پیشنهادی در مقایسه با روشهای مقایسهای.

 Table 6. The accuracy of the proposed algorithm compared to the comparative methods.

صحت %	یادگیری ویژگی از داده خام	روشها
$v_{\Delta/\Upsilon}\pm\lambda_{\Delta/\Upsilon}$	دادههای فرکانسی سیگنالهای زمانی	شبكه پرسپترون
$11/1 \pm 1.00$	دادههای فرکانسی سیگنالهای زمانی بازسازیشده	شبكه پرسپترون
94/4 ± 22/1	دادههای فرکانسی سیگنالهای زمانی	شبكه عميق پيشنهادي
1.02 ± 1.07	دادههای فرکانسی سیگنالهای زمانی بازسازیشده	روش پیشنهادی

۴-۲- انتخاب توابع مود ذاتی و بازسازی سیگنالهای ارتعاشی پس از اطمینان از صحت مدلسازی، بر اساس بخش ۳-۳، میانگین

ضرایب همبستگی همه نمونهها با سیگنالهای ارتعاشی مربوط به خود (ضریب همبستگی بین سیگنال اصلی و هر تابع مود ذاتی) برای توابع مود ذاتی ۱ تا ۱۱ در هر کلاس مدل ساده شبیهسازیشده و حالت سالم مدل آزمایشگاهی درجدول ۴ آمده است.

همانطور که ازجدول ۴ ملاحظه می شود هرچه شماره توابع مود ذاتی افزایش می یابد، مقدار ضریب همبستگی کاهش می یابد. ضرایب همبستگی توابع مود ذاتی ۷ تا ۱۱ نزدیک به صفر هستند، در صور تیکه ضرایب همبستگی توابع مود ذاتی ۱ تا ۶ که درجدول ۴ برجسته شدهاند، بزرگتر از توابع مود ذاتی دیگر هستند. این نشاندهنده آن است که توابع مود ذاتی ۱ تا ۶ شامل اطلاعات بیشتری از سیگنال اصلی هستند. شکل ۱۳، توابع مود ذاتی ۱ تا ۱۱ را برای یک نمونه از حالت سالم مدل ساده شبیه سازی شده در حوزه زمان و فرکانس نشان می دهد.

همان گونه که از طیفهای فرکانسی توابع مود ذاتی شکل ۱۳

مشخص است، با افزایش شماره توابع مود ذاتی، محتویات فرکانسی که مربوط به ذات سیستم هستند نیز از بین میروند؛ بنابراین با توجه به جدول ۴ و شکل ۱۳، میتوان توابع مود ذاتی ۱ تا ۶ در مدل ساده شبیهسازیشده و مدل آزمایشگاهی را بهعنوان توابع مود ذاتی مناسب انتخاب کرد. بعد از انتخاب توابع مود ذاتی مناسب، سیگنالهای اصلی همه نمونهها با استفاده از این توابع مود ذاتی بازسازی میشوند. این کار باعث میشود که اطّلاعات اضافی و غیر مربوط به ذات سیستم حذف شوند.

۴–۳– عیبیابی سازہ تیریشکل تحت بارگذاری پیچیدہ

در این بخش، طیف فرکانسی سیگنالهای بازسازی شده مدل ساده شبیه سازی شده و حالت سالم آزمایشگاهی در رنج فرکانسی صفر تا ۱۶۰۰ هرتز بهعنوان ورودی به شبکه عمیق کانولو شنال پیشنهادی برای استخراج ویژگی های حساس به عیب ارائه خواهند شد. پس از آن طیف فرکانسی حالتهای مختلف مدل آزمایشگاهی به عنوان ارزیابی شبکه پیشنهادی به کار برده می شوند. برای ارزیابی عملکرد الگوریتم

شکل ۱۴. نمودار پراکندگی برای دادههای آزمون. الف) سیگنال خام. ب) لایه اول کانولوشنال. ج) لایه چهارم کانولوشنال. د) لایه اول تمام متصل.

Fig. 14. T-Sen diagrams for testing data: (a) the raw time signal, (b) the Conv layer 1, (c) the Conv layer 4, (d) FC layer 1.

۵ نمایش داده شده است. همانطور که ازجدول ۵ ملاحظه می شود، الگوریتم پیشنهادی می تواند همه کلاس ها را با صحت بالای ۹۰٪ از یکدیگر متمایز نماید. برای مقایسه نتایج روش پیشنهادی، از شبکه پرسپترون^۲ [۳۱-۳] با دو لایه مخفیf استفاده شده است. برای تعیین ابر پارامترهای شبکه پرسپترون از روش سعی و خطا استفاده شده است و درنهایت تابع هدف میانگین مربعات خطا^۳ و الگوریتم لونبرگ-مارکوارت^۴ برای آموزش شبکه مورد استفاده قرار گرفته است. تعداد نورونها در پیشنهادی از معیار ارزیابی صحت طبق رابطه زیر استفاده می گردد [۲۹]:

$$=(TP+TN)/(TP+TN+FP+FN)$$
 (۲۳)

که در آن TP موارد مثبتی است که به درستی مثبت تشخیص داده شده است. FP، موارد منفی است که به اشتباه مثبت تشخیص داده شده است. TN، موارد منفی است که به درستی منفی تشخیص داده شده است. FN، موارد مثبتی است که به اشتباه منفی تشخیص داده شده است. ماتریس درهم ریختگی ۲ با الگوریتم پیشنهادی در جدول

² Multi-Layer Perceptron (MLP)

³ Mean Squared Error (MSE)

⁴ Levenberg-Marquardt

¹ Confution matrix

لایههای مخفی شبکه پرسپترون، ۱۵۰، ۱۰۰ و نرخ یادگیری ۰/۰۰۰۱ در نظر گرفته شده است.جدول ۶ صحت الگوریتم پیشنهادی را در مقایسه با روشهای مقایسهای ارائه میدهد.

همان گونه که ملاحظه میشود وقتی از شبکه پیشنهادی با دادههای فرکانسی سیگنالهای زمانی بازسازی شده بهعنوان ورودی استفاده می شود، صحت تشخیص عیوب مختلف تقریباً ۹۸٪ است. همچنین وقتی از شبکه پیشنهادی با دادههای فرکانسی سیگنالهای زمانی استفاده می شود، صحت تشخیص عیوب تقریباً ۹۴٪ است. وقتی از شبکه پرسپترون با دادههای فرکانسی سیگنالهای زمانی وقتی از شبکه پرسپترون با دادههای فرکانسی سیگنالهای زمانی استفاده می شود، صحت به ترتیب ۸۱٪ و ۷۵٪ می شود. در شکل ۱۳ نمودار پراکندگی از ۲۲] برای دادههای آزمون ارائه شده است. در این شکل پراکندگی نمونههای سیگنال خام زمانی، پراکندگی نمونهها در لایه اول و چهارم کانولوشنال و همچنین پراکندگی نمونهها در لایه اول تمام متصل نشان داده شده است. همان طور که از شکل ۱۴ نمونههای کلاسهای مختلف از یکدیگر راحتتر می شود، جداسازی نمونههای کلاسهای مختلف از یکدیگر راحتتر می شود.

۵- نتیجهگیری

در این مقاله روش جدیدی برای شناسایی و عیبیابی سیستمهای مکانیکی در حضور عدم قطعیتهای مختلف بر پایه مدل المان محدود تحت بارگذاری ساده با یک نیروی تحریک تصادفی (مدل ساده شبیهسازیشده)، حالت سالم واقعی و شبکه عصبی عمیق ارائه شد. برای ارزیابی روش پیشنهادی از سازه تیریشکل تحت بارگذاری پیچیدهتر با دو نیروی تحریک تصادفی در محیط آزمایشگاهی (مدل آزمایشگاهی) استفاده شد. بهروزرسانی پارامترهای مدل شبیهسازیشده بر پایه دادههای سالم مدل آزمایشگاهی انجام گرفت. برخی از بخشهای سیگنالها که مربوط به ذات سیستم نیستند با استفاده از روش تجزیه مود تجربی دستهای حذف شدند. یک شبکه کانولوشنال عمیق برای یادگیری ویژگیها از دادههای فرکانسی و شناسایی عیوب سازه طراحی شد. دادههای فرکانسی با استفاده از روش چگالی طیفی توان از پاسخهای دینامیکی بهدست آمدند. برای

1 T-SEN

آموزش شبکه عمیق پیشنهادی تنها از دادههای فرکانسی مدل ساده شبیه سازی شده و حالت سالم مدل آزمایشگاهی استفاده شد. پس از آن از دادههای فرکانسی مدل آزمایشگاهی برای ارزیابی روش پیشنهادی استفاده شد. در این پژوهش نشان داده شد که انتخاب فیلتر با اندازه بزرگ در لایه اول باعث می شود که شبکه کانولوشنال طراحی شده نسبت به نویز حساسیت کمتری داشته و قدرت تشخیص عیوب مختلف در شرایط محیطی واقعی را داشته باشد. همچنین نشان داده شد که استفاده از فیلترها با اندازه کوچک در لایه های بعدی کانولوشن باعث بازنمایی بهتری از سیگنال ورودی شده و در نتیجه عملکرد شبکه را بهبود می بخشد.

نتایج نشان داد که با استفاده از دادههای مدل ساده شبیه سازی شده و حالت سالم واقعی، شبکه پیشنهادی قادر به شناسایی و عیبیابی سازه تیری شکل تحت بارگذاری پیچیده است. همچنین روش پیشنهادی صحت بالاتری نسبت به سایر روشهای مقایسهای با ورودیهای یکسان دارد و این نشان میدهد که روش پیشنهادی حساسیت کمتری به تغییرات بارگذاری دارد.

اگرچه سازه تیری شکل یک سیستم ساده مکانیکی است ولی میتوان بیان کرد که روش پیشنهادی پتانسیل آن را دارد که برای شناسایی و عیبیابی بیشتر سیستمهای پیچیده مکانیکی تحت بارگذاریهای پیچیده نیز استفاده شود. همچنین میتوان برای کارهای آینده از روشهای ترکیبی پردازشی برای بهبود عملکرد روش پیشنهادی استفاده کرد.

منابع و مراجع

- H. Adeli, X. Jiang, Intelligent infrastructure: neural networks, wavelets, and chaos theory for intelligent transportation systems and smart structures, CRC press, 2008.
- [2] R. Zhao, R. Yan, Z. Chen, K. Mao, P. Wang, R.X. Gao, Deep learning and its applications to machine health monitoring, Mechanical Systems and Signal Processing, 115 (2019) 213-237.
- [3] L. Jing, M. Zhao, P. Li, X. Xu, A convolutional neural network based feature learning and fault diagnosis method for the condition monitoring of gearbox, Measurement,

17(4) (2018) 747-762.

- [14] W. Weaver Jr, P.R. Johnston, Structural dynamics by finite elements, Prentice-Hall Englewood Cliffs (NJ), 1987.
- [15] I. Chowdhury, S.P. Dasgupta, Computation of Rayleigh damping coefficients for large systems, The Electronic Journal of Geotechnical Engineering, 8(0) (2003) 1-11.
- [16] S. Wu, S. Law, Vehicle axle load identification on bridge deck with irregular road surface profile, Engineering Structures, 33(2) (2011) 591-601.
- [17] S. Varahram, P. Jalali, M.H. Sadeghi, S. Lotfan, Experimental Study on the Effect of Excitation Type on the Output-Only Modal Analysis Results, Transactions of FAMENA, 43(3) (2019) 37-52.
- [18] M.E. Torres, M.A. Colominas, G. Schlotthauer, P. Flandrin, A complete ensemble empirical mode decomposition with adaptive noise, in: 2011 IEEE international conference on acoustics, speech and signal processing (ICASSP), IEEE, 2011, pp. 4144-4147.
- [19] I. Goodfellow, Y. Bengio, A. Courville, Deep learning, MIT press, 2016.
- [20] S.-L. Hung, H. Adeli, Parallel backpropagation learning algorithms on Cray Y-MP8/864 supercomputer, Neurocomputing, 5(6) (1993) 287-302.
- [21] Z. Mousavi, T.Y. Rezaii, S. Sheykhivand, A. Farzamnia, S. Razavi, Deep convolutional neural network for classification of sleep stages from single-channel EEG signals, Journal of neuroscience methods, (2019) 108312.
- [22] W. Zhang, C. Li, G. Peng, Y. Chen, Z. Zhang, A deep convolutional neural network with new training methods for bearing fault diagnosis under noisy environment and different working load, Mechanical Systems and Signal Processing, 100 (2018) 439-453.
- [23] A. Mojtahedi, M.L. Yaghin, Y. Hassanzadeh, M. Ettefagh, M. Aminfar, A. Aghdam, Developing a robust SHM method for offshore jacket platform using model updating and fuzzy logic system, Applied Ocean Research, 33(4) (2011) 398-411.
- [24] A. Mosallam, T. Zirakian, A. Abdelaal, A. Bayraktar, Health monitoring of a steel moment-resisting frame subjected to seismic loads, Journal of Constructional Steel

111 (2017) 1-10.

- [4] F. Jia, Y. Lei, J. Lin, X. Zhou, N. Lu, Deep neural networks: A promising tool for fault characteristic mining and intelligent diagnosis of rotating machinery with massive data, Mechanical Systems and Signal Processing, 72 (2016) 303-315.
- [5] O. Abdeljaber, O. Avci, S. Kiranyaz, M. Gabbouj, D.J. Inman, Real-time vibration-based structural damage detection using one-dimensional convolutional neural networks, Journal of Sound and Vibration, 388 (2017) 154-170.
- [6] F. Jia, Y. Lei, L. Guo, J. Lin, S. Xing, A neural network constructed by deep learning technique and its application to intelligent fault diagnosis of machines, Neurocomputing, 272 (2018) 619-628.
- [7] W. Zhang, G. Peng, C. Li, Y. Chen, Z. Zhang, A new deep learning model for fault diagnosis with good anti-noise and domain adaptation ability on raw vibration signals, Sensors, 17(2) (2017) 425.
- [8] M. Turner, Stiffness and deflection analysis of complex structures, journal of the Aeronautical Sciences, 23(9) (1956) 805-823.
- [9] Y.z. Lin, Z.h. Nie, H.w. Ma, Structural damage detection with automatic feature-extraction through deep learning, Computer-Aided Civil and Infrastructure Engineering, 32(12) (2017) 1025-1046.
- [10] J. Guo, J. Wu, J. Guo, Z. Jiang, A Damage Identification Approach for Offshore Jacket Platforms Using Partial Modal Results and Artificial Neural Networks, Applied Sciences, 8(11) (2018) 2173.
- [11] J. Gu, M. Gul, X. Wu, Damage detection under varying temperature using artificial neural networks, Structural Control and Health Monitoring, 24(11) (2017) e1998.
- [12] Y. Chen, G. Peng, C. Xie, W. Zhang, C. Li, S. Liu, ACDIN: Bridging the gap between artificial and real bearing damages for bearing fault diagnosis, Neurocomputing, 294 (2018) 61-71.
- [13] M. Fallahian, F. Khoshnoudian, V. Meruane, Ensemble classification method for structural damage assessment under varying temperature, Structural Health Monitoring,

models for the MARK-AGE data, Mechanisms of ageing and development, 151 (2015) 45-53.

- [28] S.S. Rao, F.F. YAP, Upper Saddle River: Mechanical vibrations, in, Prentice Hall, 2011.
- [29] S. Kim, J.-H. Choi, Convolutional neural network for gear fault diagnosis based on signal segmentation approach, Structural Health Monitoring, 18(5-6) (2019) 1401-1415.
- [30] M. Hagan, H. Demuth, M. Beale, O. De Jesús, Neural network design vol. 20: Pws Pub, in, Boston, 1996.
- [31] V.N. Ghate, S.V. Dudul, Optimal MLP neural network classifier for fault detection of three phase induction motor, Expert Systems with Applications, 37(4) (2010) 3468-3481.

Research, 140 (2018) 34-46.

چگونه به این مقاله ارجاع دهیم

- [25] Z. Ding, J. Li, H. Hao, Z.-R. Lu, Structural damage identification with uncertain modelling error and measurement noise by clustering based tree seeds algorithm, Engineering Structures, 185 (2019) 301-314.
- [26] E. Barton, C. Middleton, K. Koo, L. Crocker, J. Brownjohn, Structural finite element model updating using vibration tests and modal analysis for NPL Footbridge–SHM demonstrator, in: Journal of Physics: Conference Series, IOP Publishing, 2011, pp. 012105.
- [27] E. Giampieri, D. Remondini, M.G. Bacalini, P. Garagnani,C. Pirazzini, S.L. Yani, C. Giuliani, G. Menichetti, I. Zironi,C. Sala, Statistical strategies and stochastic predictive

Z. Mousavia, M.M. Ettefagh, M.H. Sadeghi, S.N. Razavi, Identification and damage detection of beam-like structure using vibration signals based on simulated model, real healthy state and deep convolutional neural network, AmirKabir J. Mech Eng., 53(4) (2021) 2193-2216. DOI: 10.22060/mej.2020.17380.6586

بی موجعه محمد ا